

CYNGOR SIR CEREDIGION

Adroddiad i'r: Cabinet

Dyddiad y Cyfarfod: 13 Gorffennaf 2021

Teitl: Trefniadau Ariannu Rhanbarthol

Pwrpas yr adroddiad: I'r Cabinet gymeradwyo'r egwyddorion Ariannu Rhanbarthol

Er: Cymeradwyaeth

Portffolio Cabinet ac Aelod Cabinet:	Y Cyngorydd Alun Williams, Aelod o'r Cabinet - Porth Cynnal	Y Cyngorydd Catherine Hughes, Aelod o'r Cabinet - Porth Gofal, Cymorth Cynnar, Canolfannau Lles a Diwylliant

Sefydlwyd Partneriaeth Gofal Gorllewin Cymru i oruchwyllo'r broses barhaus o drawsnewid ac integreiddio gwasanaethau iechyd, gofal cymdeithasol a llesiant yn ardal Gorllewin Cymru. Mae'r Bartneriaeth yn dwyn ynghyd y tri awdurdod lleol yng Ngorllewin Cymru (Cyngor Sir Caerfyrddin, Cyngor Ceredigion a Chyngor Sir Penfro), Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda a chynrychiolwyr o'r trydydd sector a'r sector annibynnol. Mae Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol wedi'i sefydlu i ateb gofynion Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014. Mae defnyddwyr gwasanaethau gofal a chymorth yn eistedd ar y Bwrdd hefyd, ynghyd â chynrychiolydd gofalwyr.

Mae Ceredigion wedi ymrwymo i weithio'n rhanbarthol ac mae'n gwerthfawrogi'r gwaith a'r prosiectau y gellir eu cyflawni drwy weithio mewn partneriaeth. Mae Llywodraeth Cymru wedi defnyddio Partneriaeth Gofal Gorllewin Cymru fel mecanwaith ar gyfer rheoli arian rhanbarthol i gefnogi mentrau a gwasanaethau sy'n rhanbarthol a lleol. Mae'r rhain yn cynnwys arian trawsnewid Cymru Iachach a'r Gronfa Gofal Integredig, ymhlith eraill.

Wrth ddyrannu cyllid i bartneriaid yn hanesyddol, defnyddiwyd fformiwla ariannu yn seiliedig ar boblogaeth ardaloedd y tri Awdurdod Lleol. Y ffigurau poblogaeth ar gyfer yr Awdurdodau Lleol hyn yn 2018 oedd:

- Ceredigion – 72,992
- Sir Benfro – 125,055
- Sir Gaerfyrddin – 187,568

O ganlyniad, rhannwyd y cyllid cyfan (100%) fel a ganlyn:

- Ceredigion – 20%
- Sir Benfro – 30%
- Sir Gaerfyrddin – 50%

Gall hyn fod yn her wrth ystyried ble mae'r meysydd angen a'r potensial ar gyfer datblygu, a gall swm yr arian sydd ar gael gyfyngu ar yr hyn a gyflawnir.

Hefyd cafwyd achosion diweddar lle cododd cyfleoedd i gydweithio'n rhanbarthol ond na chawsant eu hariannu gan Lywodraeth Cymru. Roedd y rhain yn gofyn am ymrwymiad ariannol gan bob un o'r partneriaid. Weithiau roedd y rhain yn cynnwys y tri Awdurdod Lleol ac mewn eraill roeddent yn gyfleoedd amlasiantaethol (gan gynnwys y Bwrdd Iechyd ac, mewn rhai achosion eraill, asiantaethau megis yr Heddlu a'r Gwasanaeth Prawf). Caiff amrywiaeth o opsiynau eu trafod yn fynych ynglŷn â sut i ariannu'r mentrau hyn. Weithiau gofynnir i Gyngor Sir Ceredigion weithredu'r fformiwla ariannu a nodir uchod, tra bod eraill yn gofyn am rannu'r cyfrifoldeb ariannol yn gyfartal, heb ystyried y boblogaeth na'r anghenion lleol.

Mae hyn yn creu sefyllfa lle codir tâl am gostau'r prosiectau rhanbarthol mewn ffordd sy'n wahanol i'r egwyddor a weithredir pan gaiff yr arian rhanbarthol ei ddsbarthu.

Mae'r papur hwn yn ceisio am gefnogaeth i weithredu'r fformiwla ariannu ranbarthol ar sail poblogaeth y tri Awdurdod Lleol, a hynny i bob menter a phrosiect rhanbarthol sy'n dod o dan Partneriaeth Gofal Gorllewin Cymru y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol. Wedyn bydd mandad clir ar gyfer gweithredu'r fformiwla ar gyfer incwm a gwariant, a bydd hwn yn cael ei rannu â'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol a bydd yn sicrhau eglurder ynghylch sut y bydd Ceredigion yn cyfrannu ac yn derbyn cyllid.

Er eglurder, os oes prosiectau sy'n cynnwys cyfraniadau gan sawl asiantaeth, disgwylir i'r fformiwla gael ei gweithredu yn ôl cyfanswm ymrwymiad y tri awdurdod lleol (Ceredigion, Sir Gaerfyrddin a Sir Benfro) ac nid yn ôl y swm cyfan.

Mae Rhwydwaith Cadeiryddion Cenedlaethol y Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol wedi llunio papur fframwaith (ynghlwm er gwybodaeth) sy'n cynnig nifer o egwyddorion y teimlir y dylent fod yn sail i gam nesaf datblygu'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol a'r rhyngweithio parhaus rhwng y Llywodraeth a'r rhanbarthau. Mae'r papur yn atgyfnerthu'r angen ar i Fyrddau Partneriaeth Rhanbarthol gael perchnogaeth dros benderfyniadau rhanbarthol ac is-ranbarthol. Drwy hyn byddwn yn symud i ffordd oddi wrth grantiau tymor byr, sydd erbyn hyn yn feichus ac yn dameidiog, i fodel ariannu mwy cynaliadwy gyda hyblygrwydd rhanbarthol yn sail iddo. Mae cyfres o gamau yn disgrifio sut y trosir yr egwyddorion yn gamau gweithredu, gan gynnwys datblygu Fframwaith Canlyniadau Cenedlaethol newydd, proses gynllunio integredig genedlaethol, fformiwla ariannu ranbarthol ar gyfer Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol a chynllun pum mlynedd a adolygir yn flynyddol.

Mae'r papur yn cyd-fynd â'r negeseuon craidd a nodwyd yn ymateb y Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol i'r Papur Gwyn 'Ailgydbwysu gofal a chymorth'.

**Llesiant
Cenedlaethau'r
Dyfodol:**

**A oes Aseiad Effaith
Integredig wedi ei wneud?
Os na, esboniwch pam
Crynodeb:
Hirdymor:
Cydweithio:
Cynnwys:
Atal:**

Integreiddio:

Argymhellion:

Gofynnir i'r Cabinet gymeradwyo:

- a) yr egwyddorion ariannu - fel y nodir yn yr adroddiad - ar gyfer yr holl waith rhanbarthol a gyflawnir drwy gyfrwng y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol, fel a ganlyn:
- (i) gweithredu'r fformiwla ariannu ranbarthol ar sail poblogaeth y tri Awdurdod Lleol, a hynny i bob menter a phrosiect rhanbarthol sy'n dod o dan Bartneriaeth Gofal Gorllewin Cymru y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol, o ran incwm a gwariant;
 - (ii) os oes prosiectau sy'n cynnwys cyfraniadau gan sawl asiantaeth, disgwylir i'r fformiwla gael ei gweithredu yn ôl cyfanswm ymrwymiad y tri awdurdod lleol (Ceredigion, Sir Gaerfyrddin a Sir Benfro) ac nid yn ôl y swm cyfan;
- b) rhoi pwerau dirprwyedig ar y cyd i:
- yr Aelod Cabinet Porth Cynnal,
 - yr Aelod Cabinet Porth Ceredigion, Cymorth Cynnar, Canolfannau Lles a Diwylliant a
 - y Swyddog Arweiniol Corfforaethol Porth Gofal
- I wro oddi wrth y model y cyfeirir ato yn a) uchod, mewn amgylchiadau eithriadol, bydd y gwriad hwnnw'n cael ei adrodd i'r Cabinet wedi hynny.

Rheswm dros y penderfyniad: I ofyn am gymeradwyaeth i'r egwyddorion ariannu rhanbarthol i sicrhau trefniadau ariannu teg o ran incwm a gwariant.

Trosolwg a Chraffu: Dim. Bydd adroddiadau ynghylch prosiectau Partneriaeth Gofal Gorllewin Cymru y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol yn cael eu cyflwyno i'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Iachach.

Fframwaith Polisi:

- Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014
- Cymru Iachach: Ein Cynllun Iechyd a Gofal Cymdeithasol

Blaenoriaethau Corfforaethol:

- Buddsoddi yn Nyfodol y Bobl
- Galluogi Cydnerthedd Unigolion a Theuluoedd

Goblygiadau Cyllid a Chaffael: Cadarnhawyd y cynnig gan y Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Cyllid a Chaffael

Goblygiadau Cyfreithiol: Ddim yn berthnasol

Goblygiadau Staffio: Ddim yn berthnasol

Goblygiadau o ran Eiddo / Asedau: Ddim yn berthnasol

Risg(iau): Y byddai Cyngor Sir Ceredigion o dan anfantais o ran yr arian cyllid sydd ar gael yn y Rhanbarth.

Pwerau Statudol: Ddim yn berthnasol

Papurau Cefndirol: Dim

Atodiadau:

Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Donna Pritchard, Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Porth Gofal

Swyddog Adrodd: Donna Pritchard, Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Porth Gofal

Dyddiad: 8 Mehefin 2021